

Nové Město na Moravě

Historie a současnost část I.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **VY_32_INOVACE_ZE_ŠT_08**
- ***Digitální učební materiál***
- ***Sada: Evropa***
- ***Téma: Nové Město na Moravě-Historie a současnost 1***
- ***Předmět: Zeměpis***

- ***Autor: Mgr. Benešová Šustrová Helena***

- ***Ročník: 3. roč. NG***

- ***Využití: Prezentace určená pro samostatnou práci studentů***

- ***Anotace: Výukový materiál „Nové Město na Moravě-Historie a současnost 1“ je určen k samostatné práci studentů, kteří prostřednictvím kvízových otázek pátrají na internetu po historických událostech ovlivňujících vývoj města a zároveň využívají vlastních znalostí a zkušeností pro zodpovězení otázek ze současnosti.***

1. Počátek Nového Města
souvisí se založením
..... (řád) kláštera
ve (obec)
v roce

2. Tento klášter založil purkrabí
.....

**3. Podle tohoto pána byla
pojmenovaná **osada**
v místě dnešního
Nového Města zvaná:**

.....

4. V roce **1293** za vlády
Václava 2. je na tomto
místě doložena
existence **městečka**
známého pod názvem:

.....

5. Jaká **slavnost** je spjata s tímto názvem v dnešní době a **kdy** se koná?

6. Který rod (**kterí páni**) vlastnili Nové Město v období **14.stol. – 80.léta 15.stol.?**

**7. Který slavný rod přebírá
novoměstské panství
koncem 15.stol. a výrazně
ovlivňuje jeho historii
v 16.stol.?**

8. V letech **1561-1582** je majitelem NM
(jméno), jehož **socha** se dnes nachází na jedné z místních **kašen**.

**9. Za kardinála Františka
z Dichtrichštejna
(ve 30.letech 17.stol.) byl
Novému Městu obnoven znak.
Nakreslete a popište znak
NM:**

**10. V roce 1699 připadlo
novoměstské panství**

..... ústavu

.....

(tzv. Mariánská škola).

**11. Od kterého roku nese NM
přívlastek „na Moravě“?**

**12. Do kterého města bylo
v roce 1949 přeneseno
sídlo okresu?**

**13. Ve kterém roce byla
v NM založená C.k. vyšší
zemská reální škola?**

**14. Jak se tato škola jmenuje
dnes a kolikáté výročí
založení slaví v září 2014?**

15. V areálu gymnázia se nachází **socha zdejšího prvního ředitele. Kdo to byl a kde se socha nachází?**

16. Kolik je v NM základních škol a kde se nachází?

17. Kolik je v NM kostelů a na kterých náměstí stojí?

18. Ve kterých letech zachvátily NM dva velké požáry?

19. Která památka připomíná poděkování za ochranu před morovou epidemií?

**20. Na místě původní tvrze
byl vystavěn Vilémem
Dubským **zámek**, který
byl ve 40.letech 17.stol.
vyloupen.**

Kdo ho vyloupil?

**21. Co se dnes nachází
v budově zámku?**

**22. Původní radnice se
nacházela v budově,
v níž dnes sídlí:.....**

**23. Jak se jmenují tři náměstí
v NM?**

**24. Etnografická oblast na
rozhraní Čech a Moravy,
kam patří i NM je
nazývána:**

Správné odpovědi:

1. Počátek Nového Města souvisí se založením cisterciáckého kláštera ve Žďáře nad Sázavou v roce 1252.

2. Tento klášter založil purkrabí Boček z Obřan.

3. Podle něho byla pojmenovaná osada v místě dnešního Nového Města **Bočkanov (Bočkov).**

4. V roce 1293 za vlády Václava 2. je na tomto místě doložena existence městečka známého pod názvem **NOVA CIVITAS.**

5. Jaká slavnost je spjata s tímto názvem v dnešní době a kdy se koná?

Slavnosti města NOVA CIVITAS, většinou na konci června

6. Který rod (kteří páni) vlastnili Nové Město v období 14.stol. – 80.let 15.stol.? **Páni z Lipé**

**7. Který slavný rod přebírá
novoměstské panství
koncem 15.stol. a výrazně
ovlivňuje jeho historii
v 16.stol.? **Pernštejnové****

8. V letech 1561-1582 je majitelem NM **Vratislav z Pernštejna, jehož socha se dnes nachází na jedné z místních kašen.**

**9. Za kardinála Františka
z Dichtrichštejna**

(ve 30.letech 17.stol.)

**byl Novému Městu
obnoven znak.**

**Nakreslete a popište
tento znak.**

Nakoso půlený znak, horní zlatá polovina,
dolní červená, dva vinařské nože, nad nimiž je
knížecí klobouk, dole naopak lev

Obr.1

**10. V roce 1699 připadlo
novoměstské panství
Nadačnickému ústavu
šlechticů (Mariánská
škola).**

**11. Nové Město nese
přívlastek „na Moravě“
od roku **1906**.**

**12. Sídlo okresu bylo
přeneseno v roce 1949
do **Žďáru nad Sázavou**.**

13. C.k. vyšší zemská reální škola byla založena v r.1894.

14. Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě, v září 2014 slaví 120 let od založení.

**15. Prvním ředitelem
zdejšího gymnázia byl
Leander Čech.**

**Jeho socha se nachází
v zahradě gymnázia,
nedaleko hlavního
vchodu.**

16. Celkem 2 základní školy :

- **1.ZŠ (tzv.stará, dolní,
popř. spodní)
na Vratislavově náměstí**
- **2.ZŠ (tzv. horní)
na ul.Leandra Čecha**
- **(Popř. tzv. Speciální škola-
zřizovatelem je Kraj Vysočina)**

17. Kostely v NM :

- **Katolický kostel sv.Kunhuty
na Vratislavově náměstí +
hřbitovní kostel
Nanebevzetí Panny Marie
(tzv. kostelíček)**
- **Evangelický kostel
na Komenského náměstí**

**18. Dva velké požáry
zachvátily NM v letech
1723 a 1801.**

19. Tři kříže

**20. Zámek vyloupili
Švédové.**

21. Horácká galerie

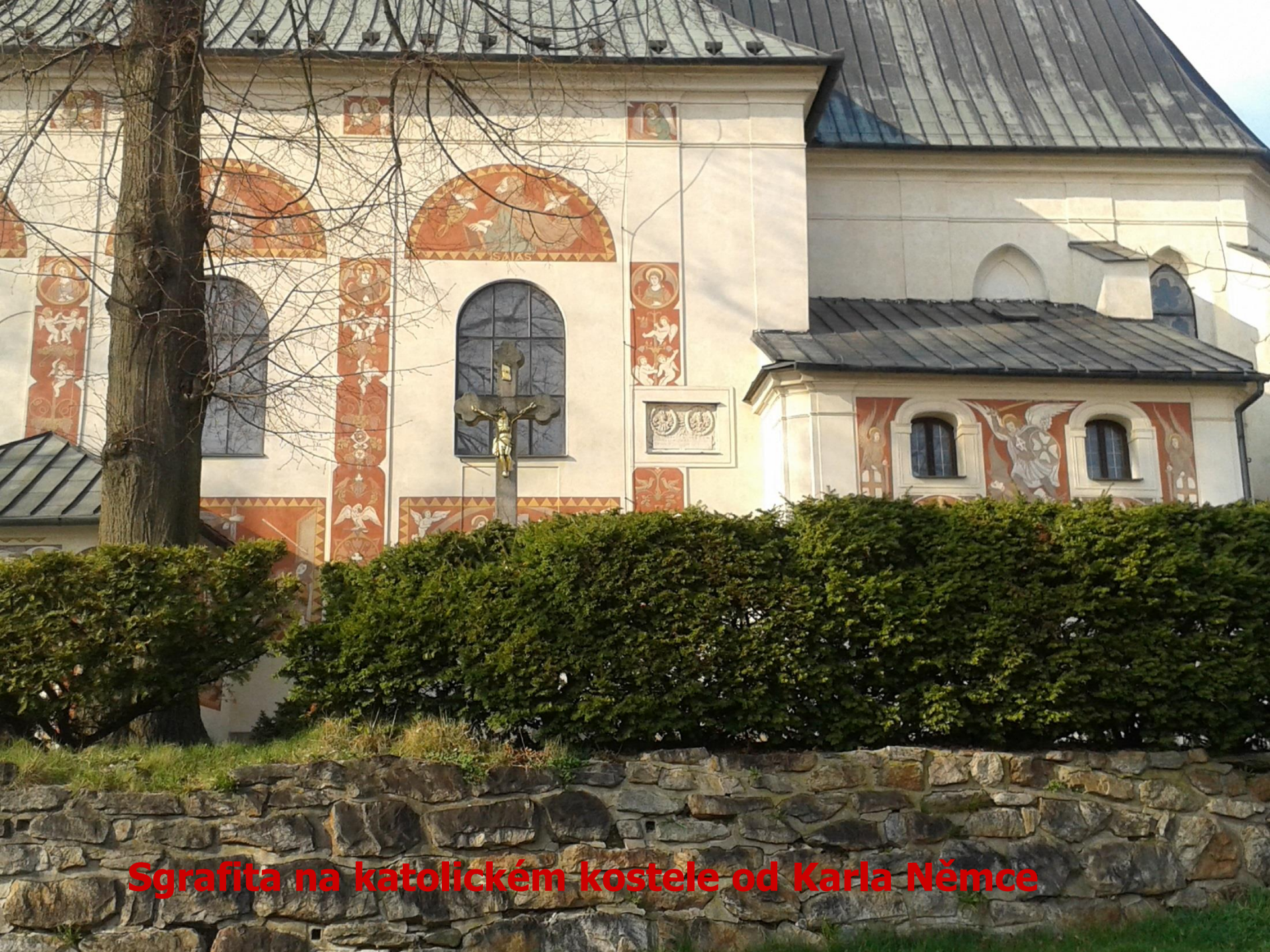
22. Horácké muzeum

23. Hejkal

24. Horácko

Katolický kostel sv.Kunhuty na Vratislavově náměstí

Sgraffita na katolickém kostele od Karla Němce

Vratislav z Pernštejna

Kostel Nanebevzetí Panny Marie tzv.Kostelíček

1859

Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami

„Nová škola“ a gymnázium

Tři kříže, tzv. Kaplisko

Zámek-Horácká galerie

I. Základní škola-tzv. stará

Horácké muzeum + Informační centrum
Historická radnice

Současná radnice

Socha Fr. Palackého na Palackého náměstí

Zdroje:

- Nové Město na Moravě: *Historie města* [online]. [cit.13.1.2014]. Dostupné z WWW: <<https://www.nmmn.cz/historie-mesta-0>>
- Nové Město na Moravě [online]. *Wikipedie:Otevřená encyklopedie* [cit.13.1.2014]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%A9_M%C4%9Bsto_na_Morav%C4%9B>

Obrázky:

- Obr.1 File: Coa Nové Město na Moravě [online]. *Wikipedie:Otevřená encyklopedie* [cit.1.3.2014]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Coa_Nov%C3%A9_M%C4%9Bsto_na_Morav%C4%9B.gif#mediaviewer/Soubor:Coa_Nov%C3%A9_M%C4%9Bsto_na_Morav%C4%9B.gif>

Fotografie pochází ze soukromého archívu autorky.

Děkuji za pozornost

**Gymnázium Vincence Makovského
se sportovními třídami
Nové Město na Moravě**